

Ochrana migrantov bez povolenia na pobyt pred diskrimináciou

Všeobecné politické odporúčanie ECRI č. 16 : Klúčové Témy

” Stovkám tisícov migrantov bez povolenia na pobyt nachádzajúcim sa v súčasnosti v Európe hrozí, že ich práva im budú odopreté alebo že budú zneužitú.

Všetci ľudia bez ohľadu na svoj prisťahovalecký status majú ľudské práva, ktoré im musia byť bez diskriminácie zaručené pred zákonom aj v praxi. Žiadna ľudská bytosť nie je „nelegálna“.

Usmernenia ECRI na ochranu migrantov pred diskrimináciou môžu pomôcť vládám, občianskej spoločnosti a všetkým poskytovateľom sociálnych služieb – verejným aj súkromným – zabrániť diskriminácii migrantov, ktorí nemajú povolenie na pobyt.

KLÚČOVÉ POSOLSTVO

— Vlády musia dodržiavať práva všetkých osôb nachádzajúcich sa na území ich krajiny bez ohľadu na ich prisťahovalecký status. K týmto právam patrí prístup k vzdelaniu, zdravotnej starostlivosti, bývaniu a k výkonu spravodlivosti.

— Vlády by mali vytvoriť podmienky na ochranu migrantov pred neustálou obavou, že majiteľ bytu, lekár, zamestnávateľ alebo niekto iný ich nahlási prisťahovaleckým orgánom. Vlády by preto mali vytvoriť „firewall“ na ochranu osobných údajov, ktorý zabráni všetkým poskytovateľom sociálnych služieb – verejným aj súkromným – zdieľať s prisťahovaleckými úradmi osobné údaje migrantov bez povolenia na pobyt na účely ich kontroly alebo presadzovania práva.

VYBRANÉ ODPORÚČANIA

1. Nepovažovať poskytovanie sociálnej a humanitárnej pomoci migrantom bez povolenia na pobyt za trestný čin.

- To platí pre všetky oblasti verejných aj súkromných služieb vrátane prenájmu ubytovania migrantom bez povolenia na pobyt.

2. Vzdelávať migrantov, poskytovateľov služieb a verejné orgány o práve všetkých osôb, vrátane migrantov bez povolenia na pobyt, na prístup k základným službám.

- Zabezpečiť napríklad, aby migranti, ktorí sa stanú obeťou trestného činu, poznali svoje práva a vedeli, že môžu požiadať o pomoc políciu bez ohľadu na ich prisťahovalecký status.
- Zabezpečiť, aby migranti bez povolenia na pobyt, ktorí sa cítia byť diskriminovaní, mali možnosť obrátiť sa o pomoc na organizácie občianskej spoločnosti.

3. Zabezpečiť, aby žiadny verejný ani súkromný poskytovateľ služieb nebol povinný oznámiť osoby, ktoré podozrieva, že nemajú povolenie na pobyt, na účely kontroly a presadzovania prisťahovaleckých predpisov.

- ▶ Osobitne to platí pre poskytovateľov vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, bývania, sociálneho zabezpečenia a pomoci, pracovnoprávnu ochranu a výkon spravodlivosti.
- ▶ Migranti bez povolenia na pobyt by mali mať prístup k týmto službám bez toho, aby museli preukazovať svoj prisťahovalecký status.

4. Venovať osobitnú pozornosť ochrane ľudských práv detí bez povolenia na pobyt, ktoré sú obzvlášť zraniteľné.

- ▶ Zaručiť im prístup k predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu za rovnakých podmienok, aké majú štátni príslušníci hostiteľského členského štátu, a zabezpečiť, aby na účely ich zápisu školské úrady nevyžadovali dôkaz ich prisťahovaleckého statusu.
- ▶ Zabezpečiť, aby všetky deti bez ohľadu na ich prisťahovalecký status mali plný prístup k štátnym vakcinačným programom a k pediatrickej starostlivosti.

ECRI – UŽITOČNÉ ODKAZY

Všeobecné politické odporúčanie ECRI č. 16 o ochrane migrantov bez povolenia na pobyt pred diskrimináciou

<http://hudoc.ecri.coe.int/eng?i=REC-16-2016-016-ENG>

FAKTY A ZISTENIA

„Vo svojich monitorovacích správach ECRI často jednotlivým krajinám odporúča, aby prijali komplexné a dlhodobé stratégie pre oblasť migrácie, v ktorých sa rieši aj otázka neregulárnej migrácie, a aby zabezpečili potrebné ľudské a finančné zdroje a odbornú prípravu pracovníkov, ktorí riešia prípady migrantov bez povolenia na pobyt, s cieľom zaručiť plné rešpektovanie medzinárodných a európskych noriem v oblasti ľudských práv. ...v prípade, že sa migranti bez povolenia na pobyt ocitnú v hmotnej núdzi, široká verejnosť má tendenciu spájať ich s úpadkom a ochudobňovaním určitých oblastí, čo prispieva k nárastu rasizmu a intolerancie.“ Dôvodová správa k Všeobecnému politickému odporúčaniu ECRI č. 16

„Deti tvoria osobitne zraniteľnú skupinu, ktorá potrebuje ochranu nielen z dôvodu ich veku, ale v niektorých prípadoch aj z dôvodu nelegálnosti ich pobytu, čo ich robí obzvlášť zraniteľnými.“ Council of Europe Strategy for the Rights of the Child (2012-2015) (Stratégia práv dieťaťa Rady Európy (2012-2015)).

„Prístup k pediatrickej starostlivosti a vakcinácii je dôležitý pre všetky deti a nielen pre tie, ktoré majú v štáte legálny pobyt. Od toho, či sú tieto služby poskytované všetkým deťom, závisí zdravie celého obyvateľstva. A podobne, každá žena môže potrebovať lekárske služby súvisiace s tehotenstvom, a medzi ženami potrebujúcimi pomoc by sa nemali robiť žiadne rozdiely v závislosti od ich prisťahovaleckého statusu.“ Dôvodová správa k Všeobecnému politickému odporúčaniu ECRI č. 16.